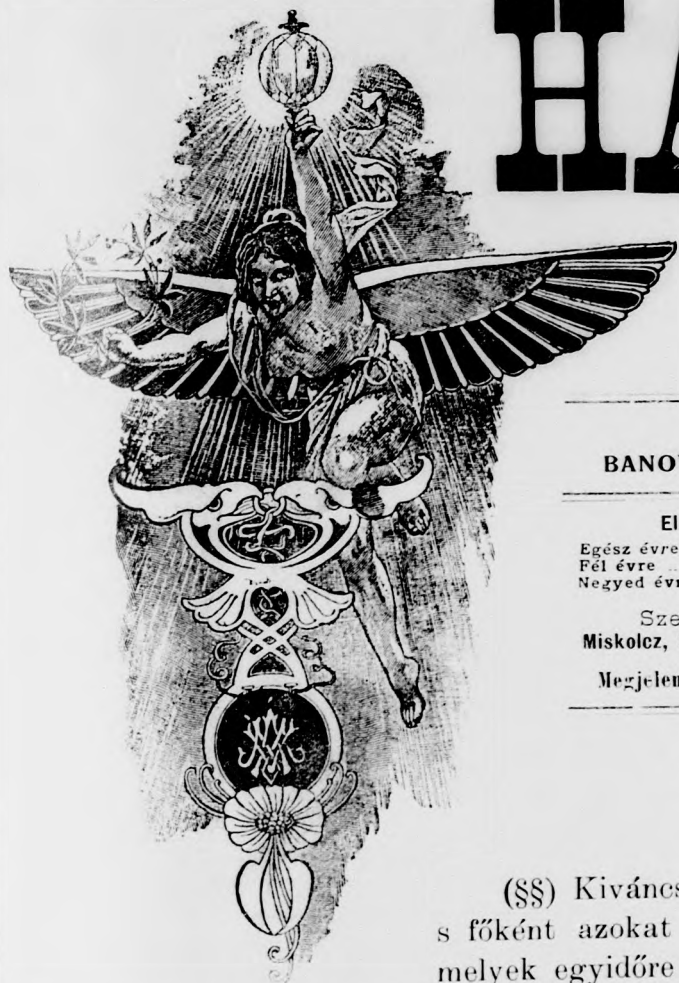

HALADÁS

VASUTI
SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP
 A MISKOLCZI MÁV. ALTISZTI-KÖR HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK:

BANOVITS LÁSZLÓ

ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre 8 korona
 Fél évre 4 korona
 Negyed évre 2 korona

Szerkeztőcég:
 Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre 14.— kor.
 Fél évre 7.— kor.
 Negyed évre 3.50 kor.

A balesetbiztosítás (18-től 60 éves korig)
 a „Nemzeti balesetbiztosító részve-
 tars.”-nál 3000 koronára halál esetre
 és 3000 koronára állandó munka-
 képtelenség esetére szól.

A fizetésrendezés ügye.

Miskolcz, 1904. május 14.

(§§) Kiváncsi várakozással tekintünk az események felé s főként azokat a híreket lessük feszült érdeklődéssel, a melyek egyidőre ismét elodázott fizetésrendezésünk ügyével összefüggésben állanak.

Egy ilyen hirt kaptunk a közel napokban, a mikor Lukács László pénzügyminiszter az 1904. évi exposét előterjesztette. Megtudtuk ebből, hogy az államvasutaknál előirányzatba vett kiadás-többletből 4.783,000 korona az államvasuti személyzet anyagi helyzetének javításával kapcsolatos költségekre fordíthatók.

Hallottunk pesszimista nézeteket, a melyek oda konkludáltak, hogy ez az összeg a fizetésrendezésről benyújtott s a pénzügyi bizottság elé utalt törvényjavaslatban felvett 6.643,000 korona összeg helyébe lépne s így ezen törvényjavaslat visszavonása mellett még gyöngébb fizetésrendezésben részesülnének a vasutasok, mint azt a sztrájjal lehetetlenné tett törvényjavaslat tervezte.

Nem adhatunk hitelt ennek a felfogásnak, nem pedig azért, mert elhibázott politika volna most a néhány felbújtó és lázító által félrevezetett vasutasok vereségét felhasználva, a már egyszer megígért fizetésrendezést lejjebb szállítani s az igazán kétségbeejtő anyagi helyzet javítása helyett csak alamizsnát nyújtani.

De nem adhatunk hitelt ennek a felfogásnak azért sem, mert hiszen ügyünket sok jóakarattal intéző miniszterünk legutóbb maga nyilatkozott oda, hogy a kormány a máv. alkalmazottak helyzetének javítása érdekében az igazság és méltányosság határai között minden lehető meg fog tenni.

Ilyen nyilatkozat után nem várhatunk egyebet, mint azt, hogy a munkabeszüntetésre okot szolgáltatott törvényjavaslat sérelmes pontjai orvosoltatni fognak és a kormány hatalmának és erejének dokumentálása után többet fog nyújtani a vasutasoknak, mint a menyit a törvényjavaslat kilátásba helyezett.

A törvényjavaslat vissza nem vonatott, s úgy lehet, már rövid idő múlva tárgyalás alá veszi a pénzügyi bizottság. Itt 6.643,000 koronának az 1904. évi költségvetés keretében való felhasználására kér a kormány felhatalmazást. A költségvetésben ismét 4.783,000 korona több kiadás van a fizetésrendezéssel kapcsolatos költségekre előirányozva.

Ez a két összeg épen elég lenne ahhoz, hogy Magyarországnak a külfölddel egyedül versenyképes intézménye, a m. kir. államvasutaknak buzgó és fárad-

hatatlan alkalmazottai a rég várt s az igényeket minden tekintetben kielégítő fizetésrendezésben részesüljenek.

Pánszláv agitátor a m. v. ellen.

— Egy röpiratból. —

Május 14.

A napokban egy pánszláv röpirat került a kezünkbe, amelynek elvakult, magvarfaló szerzője obskurus szempontokból bírálta a magyar intézményeket, ezek között a magy. kir. államvasutak ellen is kikel.

A sötét lelkű, ádáz ellenség, a kit merő tévedésből tanítottak meg az irás mesterségére, a magy. kir. államvasutakról írott pár sorában sem tagadja meg magát.

Hogy ennek a tót tulzónak bolond gombáit megismertessük olvasóinkkal, a tót nyelvű röpiratnak bennünket vasutasokat érdeklő részét lefordítottuk s az alábbiakban közöljük:

„Egyszer — így kezdi pletykáját — egy vasuti kalauz felhívott, hogy hagyjam el a vasuti kocsit, mert tótokat akar beletenni. S úgy is történt, tót munkásokat tett a kupéba. Tisztességes külsejű, művelt embernek föltétlenül magyarnak kell lennie, csak a közönséges, műveletlen ember

TÁRCZA.

Epilog.

— A „Haladás“ eredeti tárczája. —

Eljutottam végre arra a pontra, hogy megírhatom az epilogot szerelmünk történetéhez.

Emlekezzél csak vissza! Egyszer már megakartam írni, de akkor még tavasz volt s a virágfakadás bűbajos varázsa könnyen hatalmába kerítette a lelkemet. Könyv tolt a szemembe s nem tudtam megírni.

Bevallom, hogy nagy gyerek voltam még abban az időben. Majd kiszakadt a lelkem arra a keserves gondolatra, hogy lemondjak rólad. Rólad, ki legszebb álmaimnak voltál édig magasztalt istennője! Nem, nem lehet! Utánad szakadna a szívem! . . .

S most?!

Hja, megváltozott az egész világ!

Lemondok rólad egész könnyedén, a nélkül hogy csak az étvágyamat is elveszítném. Igen, ez így van!

Most még javában pompázik a hideg, őszi napsugár, mikor ezeket a sorokat írom. Este lesz, mire hozzád kerül. Talán épen a vacsoránál talál. No, az egyre megy.

Mikor megnézed a czimét, kelletlenül félre húzod a szájaeszkádat. Pedig őszintén mondhatom,

hogy rosszul teszed, mert ez a grimász gyalázatosan áll neked.

Félre teszed. Megvacsorálsz nyugodtan. Legfeljebb néha hozzá kapsz, úgy a zsíros ujjaiddal és meg-megemeled. Talán hogy meglimitáld azokat a gondolatokat, amik benne vannak.

Bevallhatod, hiszen ugyanis tudom — hogy egy piczike piczikét még is csak furdalja az oldaladat az asszonyi kíváncsiság.

Fölszakítod s mit fogsz benne találni? Semmit mást, mint ezeket a nagyon-nagyon unalmas sorokat, egy leprévelt tea rózsát és az arczképedet . . .

Most aztán édesem, bucsuzzunk el egymástól. Nem fogunk érzékenykedni, hiszen mire való az? Egyszerűen, hidegen! Mintha azt mondanánk egymásnak, hogy jó utat. Te még erre, én arra. E perctől szétválunk az utaink, de nekünk az nem fáj. Korántsem. Hát miért is fájna? . . .

Van okunk azon busulni, hogy ezentul nem kísérlek haza? Ugy e nincs? Hiszen ugyanis alig szólunk egymáshoz egy pár szót. Te rendesen a Bányamester áriáit dudoltad, én meg füttyültem a saját szerzeményeimet. Ez pedig unalmas volt.

A kapunál köszöntem. Néha kezét fogtunk, legtöbbször nem. Te nem is köszöntél soha. Arra emlékszem, hogy a kapunál rendesen a levél áriára került a sor, én pedig csöndes rezignációval kezdtem belé a Rákóczi indulóba . . .

maradhat tótnak, — oly felfogás ez, amely teljesen beleillik a magyar állameszme keretébe.

„Más alkalommal láttam, amint a kalauz egy tót embert, a ki a már induló vonatra akart felkapaszkodni, visszataszított, úgy, hogy az hátal a földre esett. Azt láttam, amint egy zsidó egész tömeg tót munkást gyömöszölt bele egy marhaszállító kocsiba, hogy Pestre szállítsa őket. — Egy magasabb vasuti tisztviselő, aki rokonom, úgy tett, mintha nem is ismerne engem, amikor őt az állomáson tót nyelven megszólítottam. Pedig egyébkor csókolódtunk, ha a magánéletben találkoztunk.

A vasuti állomások kizáróan csak magyar nevet viselnek. Hronec = Kisgaram, Nové Zámky = Érsekújvár, Lubochnya = Fenyőháza, Hroby = Kiscsepesény stb. A feliratok is csak magyarok az összes állomásokon, éppugy a vasutak összes nyomtatványai, menettervei stb. Csak itt-ott láthatni német menetrendet is. Az a tót, aki magyarul nem tud, a tisztviselők kegyelmére van utalva, akik olykor egy szót sem tudnak tótul. „Nem tudok tótul”, ezzel utasítja el sokszor a vasuti pénztáros a tótot.

Velem is megtörtént egyszer Besztercebányán, hogy tót nyelven kértem menetjegyet, de nem kaptam, s mialatt a vita folyt, a vonat az orrom

előtt elindult. Pedig én nem tettem magam, én tényleg nem tudok magyarul. Máskor meg Tiszolczon három II. oszt. menetjegyet adott a pénztáros egy III. oszt. menetjegy helyett. A vasuti állomásokat a legegyszerűbb embernek is magyarul kell tudnia, máskülönben nem boldogul. — A kalauzok gyalázatosan bánnak a tótokkal; taszigálják, galléron ragadják és így hozzák ki őket a kocsikból, — s gyalázó nevek, mint: Te disznó, te büdös stb. mindenféle hallhatók. A vasuti tisztviselőket és egyéb alkalmazottakat igen sokszor a legkisebb nemzetiségi nyilatkozatért is áthelyezéssel büntetik meg. Ismerek egy esetet, a mikor egy trencsénmegei vasuti őrt Erdélybe helyeztek át, mivel a tót Krestyant járatta a helybeli plébános közvetítésével. Ez a lap nem is nemzetiségi, hanem klerikális s egész hibája az, hogy tót nyelven jelenik meg. Előfizetési díja 1 forint egy évre. Aki valamely állami vagy vasuti tisztviselőtől, szolgabírótól bármi tekintetben is függ, az őrizkedj k a tót beszédétől, ha csak nem akarja, hogy ezt az alávalóság és vétkesség jelének tekintsek. Egyszer egy vasuti tisztviselőtől azt kérdeztem, hogy hány óra van? Elővette óráját s megmutatta nekem, nehogy akár egyetlen egy tót szót is kénytelen legyen kiejteni. Ez még

Aztán busulhatunk azután, hogy te nem kapsz tőlem több virágot? Nem, mondhatom, hogy nem.

Te ugyanis kidobáltad a szemétre, az én nyakamra meg folytonosan küldözött a virágkereskedő holmi alkalmatlan számlákkal.

Ez nem volt valami kellemes dolog

Még egyet!

Sokat irtam eddig rólad, nagyon sokat. Nos, hát ezental nem fogok írni semmit. Érted ezt? Semmit?

Ostobaságok voltak, amiket irtam hozzád, üres fecsegések, amik rólad szóltak, de azért én tudom, hogy jól estek azok a te hiúságodnak

Mohó kíváncsisággal faltad azokat a hozzád intézett tárczákat, irigykedtek reád leány barátñoid, beszéltek rólad az egész városban, ennyi az egész.

Hát ezeknek is végük szakad mától fogva. Kedvencz lapodra rá se nézel többet, azért az csak úgy meg fog ám élni ezután is, mint eddig. A leánybarátñoid irigységét el oszlatják holmi láthatatlan szellemek, a város elhallgat s egy fél év mulva már azt sem fogják tudni, hogy vagy-e a világon.

Engedd meg ezt a kis önhiútságot, de tudom, hogy én tettelek híressé! Hol vagy te ma nálam nélkül? Ott, ahol voltál.

A közönséges tuczat leányok sorában, akikről tudomást sem vesz a világ. Ez a rövid pár hónapos szereplésed fáj ugyan az apád bugyellárisának, de hát megérte az a dicsőség.

Elegáns ruhádat olcsó pénzért átalalakitja a nagy-utczei masamódné s elhordhatod még akár két évig is. Ez a hasznod meg van.

De hagyjuk ezeket!

Buesuzzunk el egymástól rövidesen, ne tegyünk szemrehányásokat, bármennyire volna is okunk rá.

A lepréslt tearózsával tégy azt, amit akarsz. Égesd el, ha gyönyörűséget találsz a virágok tűzhalálában. Vagy tépd össze és dobd ki a sivitő szélbe! Ez lesz a legjobb. Azok a szétszakított parányi részecskék szerte futnak a levegőbe s úgy eltűnnek, mintha sohasem is lettek volna a világon. Így kell elvesznie a mi szívünkben is az egymásra való emlékezésnek.

Bármit tégy is azonban azzal a szegény elszáradt virággal: jó lesz, ha előbb kikérdezed. Oh! nagyon sokat fog az neked beszélni! Többet, mint gondolnád.

Amiről azonban a virág sem tud, azt majd elmondom én.

Mikor elváltunk: nekem adtad a rózsádat. Olyan boldognak éreztem magam, mint a nagy próféta valamelyik vakbuzgó hive, ha azt hiszi, hogy megszerezte a talizmánt.

Minden este megnéztem, minden este megcsókoltam, egyszer megfűröszlöttem a könyeimben is. — De az csak egyszer volt. Soha többet! . . .

Kiábrándultam belőled . . .

az udvariasabbak közül való. Egy másik hasonló alkalomból csak valamit morgott s hátat fordított nekem. — Egy a Csorba-tónál levő vendéglőben bankettet rendeztek. A társaság válogatott volt. Kísérletet tettem s egy alispánt, aki született tót, tótul szólítottam meg, valamit kérdezve tőle. Csak integetett, nőmet kínálhatta az ételekkel, de tótul természetesen nem beszélhetett ilyen társaságban.“

Ez a pár sor oly kihívó modorban beszél olyan dolgokról, a melyekhez a pánszláv pamflet író egyáltalán nem is konyit, hogy nem állhatjuk meg, miszerint néhány szóval meg ne tegyük rá észrevételeinket.

Az a magyar születésű kalauz az ő magyar tapintatában jobb osztályhoz tartozó embert sejtett az utazó tót atyafiban s csupa udvariaságból akarta más kocsiiban elhelyezni és nem hagyni ott a pálinka, bagó és egyéb hasonló illatokat terjesztő tót munkások között. De hát ezuttal — beismerjük — tényleg rosszul eselkedett ez a mi tapintatos kalauzunk, mert az ilyen egzisztenciákat bizony csak ott kell hagyni a hozzá való társaságban, a hová huz.

A mit meg a kalauz ezen eljárásához fűz kommentárul a kis okos böleselő, az egyszerűen hülyeség.

Feltűnik neki továbbá, hogy egy tót embert a kalauz a már mozgásban levő vonatra nem engedett felkapaszkodni. Hát ez — mi már lát-

Ugy történt, hogy véletlenül elmentem hozzátok. Nem tudom: áldjam-e érte a sorsot vagy kifakadjak ellene? Hiszen már ugy sem lehet rajta segíteni.

Addig ugy ismertelek, mint hozzám való, elegáns kisasszonyt, aki méltó arra, hogy udvaroljak neki. Nos, hát annyival inkább rossz hatást tett rám a jelenet.

Te, a korzó és bálterem kicziczomázott, fel-diszített pillangója, ott álltal előttem egy piszkos alsó szoknyában, melynek rongyos volt az alja s szabadon látni engedte felre tört sarku, penészes cipőjét. Hajad borzas volt, fésületlenül omlott a halántékaidra s felgyürt ingujakkal — mostál . . .

Hahaha! az én ideáлом mosott!

Csavargatta a sárga színű, foltos ingeket apró kezeivel, melyeket a lug és szappan veresre mart ki. A szappanhabok és buborékok csapódtak szerte széjjel hajára, arczára, de ő azzal nem sokat törődött.

Rögtön kiábrándultam belőled. Nem tudtalak volna abban a pózban a világ minden kincséért sem megölelni. Hát még megcsókolni?! Phuj! ne is gondoljunk rá, mert rosszul leszek.

Olyan voltál, mint valami vész.

A ruha tett széppé.

Arzod rózsáit az izgatottság, a szereplés vágy festette. A mosás nem tudott lelkesíteni. Sápadt voltál s beesett szemeidnek kialudt bűvös világa.

tuk — német, horvát, lengyel, sőt magyar emberrel is megesett; hogy a mi agitátorunk által észlelt esetben épen tót szerepelt, aki el is bukott, — h t istenem, ez olyan dolog, a min csak az ütközhetik meg, a ki czélzatosan kihegyezi a legjelentéktelenebb es teket is.

Epen így kell venni azt is, hogy tót munkásokat teherszállító kocsikban vittek Budapestre. Megeget már ez különb emberekkel is.

Az az állítólagos rokon, — magasabb állású máv. tisztviselő — aki az utazó agitátort mikor tót nyelven szólította meg, figyelemre sem méltatta, nagyon helyesen járt el: de másként nem is tehetett volna, mert ennek a testületnek minden tagja nyílt és határozott a maga hazafiasságában.

Legyen meggyőzőve röpiratban és III. osztályban utazó tót barátunk, hogy annak a nagyon hangsúlyozott csókolózásnak sem ülünk fel: álmolta őn azt!

Hogy a vasuti vendéglő pinczére sem reagált a tót beszédre, ez csak azt igazolja, hogy nálunk a pinczerek is jól vannak nevelve.

Azt végtelenül sajnáljuk, hogy vasuti állomásaink magyar neve sem nyerte meg legmagasabb tetszését, de hát ezen könnyű segíteni. Utazzék el ön Mandsuriába, vagy a pokol fenekére, ott majd találhat más nyelvű állomásneveket is!

A feliratok terén — szent igaz — el vagyunk maradva, mert bizony ez is magyar minden állomáson.

Majd legközelebb szolgálunk önnek tót nyelvű felirattal is. Ezt az újítást azonban csak foko-

A mosóvíz felszálló gőze bágyadtta tette a kedélyedet, mert nem mosolyogtál. De a testedet is, azt a forró, puha testedet, melyen csak ugy feszül a mélyen kivágott bálí ruha . . .

Ekkor szerettem ki belőled.

Mikor haza mentem, tehetetlen dühömben földhöz vágtam az arczképedet. Megtalálhatod raj a a padló horzsolását . . .

Nos, édesem, most már tudod, miért nem szeretlek én! Azt hiszem nincs okod szemrehányásokat tenni.

Látod, te meg sose szerettel engemet. Csak a hiúságod kötött hozzám, mert észrevetted, hogy általam fel tudsz emelkedni a homályból. Fel is emelkedtél, de félek, hogy visszaesel. Az aztán keserves lesz! Mehetsz majd mosni előkelő gavallérokra.

Ezt ugyan nem kívánom. Ne is adja az Isten! . . .

Most aztán bucsuzzunk el örökre. Végre eljutott a lelkem arra a pontra, hogy nyugodtan megírhattam ezt az epilógot. Nem mondom most már, hogy szerelmünk történetéhez, hanem csak — ismeretségünkhöz. Mert nem is volt egyéb.

Lehet ugyan, hogy én szerettelek valamikor, de hát az már elmúlt s nincs több szavam hozzád.

Isten veled! . . .

A leprévelt tearózsát égesd el, vagy ereszd szélnek, hiszen ugyis egy lesz a sorsa: elmulás, halál . . .

Kemény Endre.

zatosan hozhatjuk be, úgy, hogy először csak azokon az ismeretes kis faépületeken alkalmazhatjuk. Sőt készítünk önnek egy tót nyelvű menetvert is, a melylyel elutazhatik Kukutyinba zabot hegyezni.

Ön panaszkodik, hogy egyszer Besztercebányán annyi időbe került a jegyváltás, hogy a vonat az orra előtt elindult. S mit csinált ön akkor az orrával? Ebben az irányban igen jó tanácsosal tudunk volna szolgálni.

Hogy ön nem tud magyarul?! Ez a szerénység megható. Hiszen oly pompás magyarsággal vannak megírva azok a röpiratában lépten-nyomon előforduló magyar mondatok, hogy azok önre teljesen ráczáfolnak. Ej, ej, ön maga sem tudja, hogy mit tud.

Aztán micsoda nagy graváment lát abban a jóhiszemű téveésben, hogy Tiszolczon egyszer önnek a pénztáros III. osztályu jegy helyett II. osztályut adott? Hiszen ez csak kitüntetés! Az a pénztáros önt uri embernek nézte. Igaz, hogy csalódott, de ez utóvégre emberi dolog.

Az egyszerűen valótlanság, a mit a máv. mindenkor tapintatos kalauzaira ráfog, hogy t. i. a tótokat taszigálják, galléron ragadják és gyalázó nevekkal illetik. Ez közönséges rágalom, a melyért szeretnők önnek két markos segédfekező kezébe adni — a gallérját.

Tény, hogy a vasuti szolgálatban álló tótoktól megkívánja az intézet, hogy minden nemzetiségi érzületre valló, tehát politikai színezettel bíró magatartást kerüljenek. Az intézetnek ehhez joga van. Ha egyszer az a tót vagy bármily más nemzetiségű a máv. szolgálatába lépett, köteles magát az utasításokhoz s a rendszabályokhoz alkalmazni, ha pedig azt nem teszi, az intézet törvényei szerint bűnhődjék.

Az ön trencsénmegyei öre áthelyezéssel bűnhődött. Hiszen ez nem is büntetés! Trencsénmegyéből Erdélybe?! Oh, ma már nincsen távolság!

A mi pedig azt a klerikális Krestyánt illeti, hát valljuk meg, hogy annak a vasuti örnek arra nincs semmi szüksége. A ki olyan olcsón adja a iapját, annak valami be nem vallott titkos czélja van.

Olvassa inkább az a bakter a „Haladást“ (előfizetési ára egy évre 8 korona). Az nem fog ilyen veszedelmet hozni rá s még az átköltözési költségeket is megtakarítja.

Az is zokon esik önnek, hogy egy vasuti tisztviselő az ön tót nyelven feltett kérdésére, hogy hány óra van? — minden válasz nélkül csak megmutatta az óráját, de meg nem mondta... Hm, hm, pedig az elemi osztályokban tanítják az óralap olvasását, de persze az a vasuti tisztviselő nem tudta, hogy ön épen a tandíját visszakérni utazik.

Egy másik vasuti tisztviselőt meg azért leczkétet, mert mikor tőle tót nyelven az idő állása után kérdezősködött, egyszerűen hátat fordított önnek.

Nemcsak ebben, de egész förmedvényében oly kicsinyes apróságokból akarja bizonyítani azt a

körülményt, hogy a magyar kir. államvasutaknál fenálló szellem minden téren szigorúan üldözi a magyarellenes törekvéseket, hogy igazán nem tudjuk: mosolyogjunk-e a naivságán vagy bosszankodjunk a rosszakaratán.

Legyen meggyőződve róla a röpirat szűk látókörű írója, hogy a magyar vasutas mindenkor helyt fog állani a hazafiasságban, mindent el fog követni annak terjesztésére és az irtó háborut, melyet ez ideig is sikerrel folytatott, fokozott mértékben s még nagyobb kitarással veszi fel az ilyen rosszindulatu, alaptalan támadásokra.

A baleseti tények megállapítása.

— Külszolgálati főnökök figyelmébe. —

Május 14.

A balesetek okainak megállapítását igen sokszor megnehezíti, sőt néha teljesen is lehetetlenné teszi azon körülmény, hogy nyomban azok megtörténte után az állomások vezetői, valamint az osztálymérnökség nem igyekeznek azonnal megejtendő helyszíni szemle s szóbeli kihallgatások alapján annak előidéző okait, egyszóval a valódi tényállást kipuhatolni és megállapítani, mert a legritkább esetek közé tartozik az, hogy az üzletvezetőség által nyomban megejthető legyen a szabályszerű baleset vizsgálat.

Téved az, a ki azt hiszi, hogy ez csak javára szolgálhat a baleset alkalmával érdekelt vasuti személyzetnek, úgy gondolkodván, hogy így legalább nem lehet megállapítani azt, hogy ki volt a hibás.

Már az erkölcsi igazság is megköveteli azt, hogy ha valakit mulasztás vagy hanyagság terhel, az elkövetett cselekedetért meg is szenvedjen; de az még a legkisebb baj, ha a hibás megmenekül, hanem igen sokszor úgy alakulnak a viszonyok a baleset megtörténte után nyomban megejtendő ténymegállapítás elmulasztása folytán, hogy ártatlannak keverednek gyanuba és lesznek olyan mulasztással terhelve, a melyet tényleg el nem követtek, sőt volt olyan eset is, hogy rosszakaratú összebeszélés folytán épen a leghibásabbak kihúzták magukat s az lett bűnbakul odaállítva, a ki a legkevésbé volt a hibás.

Azonkívül ezen azonnali ténymegállapítás elmulasztása miatt az időközben történt helyreállítások következtében nem lehet többé tiszta képet nyerni például kisiklások esetén

annak kezdetéről, a járművek helyzetéről, a váltók állapotáról és állásáról sem.

Ezen ténymegállapítások az esetek természete szerint lesznek mindenkor megejtendők.

Igy például embersérülések esetén lehetőleg azonnal kihallgatandó a sérült, hogy tőle a valóság azonnal megtudható legyen, ekkor rendszeren meg is mondja az igazat, a mi nagy melegségére szolgálhat a vasuti személynézetnek, ilyenkor még nem igen tagadja el, hogy például öngyilkosságot akart elkövetni, hogy a mozdony reá fűtyölt, hogy a mozdonylámpák ki voltak világítva stb., míg néhány nap múlva a kórházban vagy lakásán a balesetvizsgáló által megejtett kihallgatása alkalmával már rendszeren ki van tanítva különösen arra, hogy ha a vasutasok valamely mulasztását be tudná igazolni vagy a dolgot az ő hibájukból bekövetkezettnek odaállítani, akkor kártérítést is követelhet; természetes tehát, hogy nem akar tudni többet semmi figyelmeztető fűttről, lezárt sorompókról stb., hanem mindenképen vádolni igyekszik a szegény vasutasokat, míg ha előzetesen, habár szóbelileg is tanuk előtt már ki volt hallgatva, ezen vallomását nem igen tagadhatja le.

Szekérelütések alkalmával a szekereken s állatokon esett károk is lehetőleg nyomban megállapítandók túlkövetelések támasztásának elkerülése czéljából.

Kisiklások alkalmával nyomban megtekintendők azon váltók, a melyeken vagy a melyek közelében a kisiklás történt; azok állása, a váltókon talált rongálások feljegyzendők, a kisiklási nyomok kezdete és vége, azok iránya s a kisiklott kocsik helyzete egy felvett vázlatrajzon állapítandó meg.

Minden baleset után nyomban szóbelileg ki kell hallgatni az összes érdekelt személyzetet, vallomásaikról jegyzeteket készíteni, kiemelve a fontosabb momentumokat, azonnal megtekinteni a harangjelzési és távirtda jegyzőkönyveket és az ott találtakat constátálni, esetleg megbizhatlan egyénektől az előjegyzéseket nyomban el is venni, mert ezzel azután eleje van véve utólagos beírásoknak és javításoknak.

Biztosító berendezéseknél azok is nyomban megtekintendők, hogy nem azok helytelen vagy szabályellenes használata okozta-e a bajt.

Nem lehet az összes teendőket felsorolni,

hiszen ezerféle eset adhatja elő magát s azoknak természete szerint mindig más és más a teendő. A főczél, a melyet szem előtt kell tartani, a való tényállásnak, a baleset igazi okának kipuhatólása, mert ha így megállapított az anyagi igazság, az erkölcsi igazságnak is elég lesz tehető, vagyis el lesz kerülhető az, hogy olyanok is gyanuba keveredjenek, olyanok is hibásaknak állittassanak oda, a kik teljesen ártatlanok, a kiket semmi mulasztás sem terhel.

B. L.

A „Haladás“ V-ik pályázata.

Május 14

Szerkesztőségünk az eddig szép eredményel járt pályázatok sikerén felbuzdulva, újabb pályázatot ír ki, ezuttal kizárólag szakcikkekre, hogy olvasóinkban a szakkérdések iránti érdeket minél teljesebb mérvben fejleszthessük.

Ötödik pályázatunk feltételei a következők:

Kivántatik egy, a hazai vasuti szolgálat köréből vett eredeti szakközlemény, mely népszerű előadásban, egy lehetőleg általánosan érdeklő tárgyat dolgoz fel.

Az első pályadíj 50 korona, a második 25 korona.

A pályázat bírálóiul ismét sikerült megnyernünk *Görgey László üzletvezető urat, Tárczay Ferencz felügyelő urat*, a miskolci üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályának vezetőjét és *Fürész Sándor felügyelő urat*, a miskolci üv. vontatási osztályának vezetőjét, a kik ezuttal is készségesen vállalkoztak a bírói tisztre.

Pályázati feltételek:

1. A pályázatban olvasóközönségünk minden tagja, valamint minden munkatársunk részt vehet s abból csupán csak a szerkesztőség van kizárva.

2. A pályamunkák névtelenül, jeligés levél kíséretében küldendők be. A jeligés levélben a szerző neve és lakhelye foglaltatik.

3. A pályamunkák terjedelme a lapunkban közölni szokott cikkek terjedelmével legyen egyező, kéziratban legalább 8—10 kutyanyelvre terjedjen.

4. A beküldött pályamunkák a „Haladás“ tulajdonát képezik, s azok közlésének joga, ha pályadíjat nem nyertek is, lapunk szerkesztőségét illeti.

5. A pályadíjak a bíráló bizottság által legjobbnak talált abszolút értékű munkának fognak kiadatni.

6. Azon pályamunkák, melyek a pályadíjat nem nyerték meg s lapunkban nem közölhetők, felbontatlan jelígés levelükkel együtt megsemmisíttetnek.

7. A pályamunkák f. é. június hó 15-ig küldendők be a „Haladás” szerkesztőségének ezimére.

8. A pályázat eredményét f. évi július hó 3-iki számunkban tesszük közzé.

Kelt Miskolczon, 1904. április hó 10-én.

A „Haladás” szerkesztősége.

HETI KRÓNKA.

Kilobbant egy lángész, egy kutató elme,
Merész utazóknak volt a fejedelme . . .
A britt Stanleyről szól e halotti ének
S amíg porrészei anyaföldbe térnek,
Elröppenő lelke, a mely tűzben égett, —
Tovább kutatja a titkos mindenséget.

Vakmerő rablásról beszél a krónika,
Pesten történt vala s abban van a hiba,
Hogy Margit szigetén, — ott volt a nagy rablás —
Nem áll őrszemen egy pár Mihászna András.
Persze hol ütni kell, készséggel ott lógnak,
Most fut merénylője szegény Zichy grófnak . . .

Itthon van a király s a magyarok álma
Olykor megvalósul. A budai várba
Néha kígyul a fény, muzsikaszó csendül,
S deli magyar mágnás szittya tánczra lendül.
Biztatón int még a csillag is az égről
S álmodunk a régi, meg új dícsőségről.

Egy skót pályaoérnek két éves kis lánya
Gyászos sorsra jutott. Egy óriás kánya
Minap elragadta. Sziklára hurezolta
S gyöngye, harmat-testét összemarczangolta.
Mint Tátrában „fenyő” — nálunk is van kánya,
Hej, de vigyázni kell manapság a lányra!

Nem üres mostanság a vádlottak padja,
Az állam bosszúja — ügyész kézre adja
Vezérférfiuit a lezajlott sztrájknak,
Négyet felmentenek, míg hetet bezárnak . . .
Mikor szólal meg már a jó magyar haza:
Minden megbocsájtva! Vasutim jöjj — haza! . . .

Ez nem hétköznapi, ez már nem filiszter,
Ami Nassi ur tett — egy olasz miniszter.
Állam-pénzen csinált nászutat magának,
Hosszú a lajstroma a szenvedett kárnak . . .
Ne bántatók Nassit, igen jó nevelés,
Van érzéke hozzád — **fizetésrendezés.**

Passe partout.

HIREK.

Az álmok alkonya.

Május 14.

A zöld vizeken túl, a lázas, a kincskereső
Amerikában — forradalom van. Hadat üzen-
tek a kufár yankeek — az alvásnak. Azt
tartják, hogy az álom az élet megrablója.
Untig elég a négy órasi alvás s aztán élni,
ismét élni! . . . Aki kezdetben nehezen
szokja meg, annak ott van „a négyóráig alvók
salónja”, hizelgően puha szőnyegekkel, illa-
tos mosdókkal, álmokra, pihenésre hivatogató
fülkékkel, a mikben a nyoszolya, ez az édes,
bűfeledtető jószág — egy gépszerkezetet rej-
teget. Négy órasi alvás után kirepül belőle
az emberfia, akár a gummilabda . . .

Hát vége az ágy költészetének is! — sóhajt-
ják a kényelmes európaik, miközben a szo-
kásos 7–8 órasi álmokra hajtják a fejüket.
És a vén Európa duzzadó, fehér vánkosain,
ruganyos derékaljain pihenve, szánakozva
fordul az ifju földrész felé, hol az emberek
ónszinü arczczal, vörös szemekkel, lihegő
ajakkal futnak végig az aranymezőkön s amíg
a szemhéjuk örök álmokra nem csukódik,
reszketve, imádságként mormolják ezt a bohó,
röpke szócskát: pénzt, pénzt! . . .

De a rohanó yankeek egyszerre megdöb-
bennek. Az aranymezők határán ijesztő köd-
párak közt koporsók tünedeznek fel. Ezek
a koporsók valaha ágyak voltak. Voltak
köztük zöld zsinórral befont bölesők, rózsá-
szinü selyem függönyökkel ékes hitvesi nyo-
szolyák, kék csikos párnákkal teli munkás
ágyak, de jaj, kiölte belőlük az ébresztő gép
az álmot, a fáradt emberi lelkeknek azt az
egyetlen, gyönyörűséges buvóhelyét . . .
Morfeus pedig egy csillagsugáros enyhe má-
jusi éjszakán tágra nyílt szemekkel bámul
be az Olympusról Amerika földjére, ahol a
nyoszolyákat, a mithologi-i isten eme kápol-
nait az üzér szellem ébresztő-gépekkel profa-
nizálja! . . .

Am a yankeek álma megszakad vörös
szemekkel, ónszinü arczczal, lihegő ajakkal
mennek az utczára reklámot harsogni, s az
örjítő üzleti lármában méhzümmögésként vész
el egy bolond európainak — Schoppenhauer-
nek ígéje:

„A legboldogtalanabb embernek a legbol-
dogabb pillanata az, amikor álmokra fekszik

s a legboldogabb embernek legboldogtalanabb pillanata az, amikor álmából ébred.“

Ugy bizony yankee urak!

p.

* **Az új szegedi üzletvezető.** A közelmúltban elhalt *Krzepelka* szegedi üzletvezető helyét már betöltötte a m. kir. kereskedelemügyi miniszter, aki *Uhlárik* Béla m. kir. államvasuti és hajózási főfelügyelőt nevezte ki szegedi üzletvezetővé. *Uhlárik* Bélát a miskolci üzletvezetőségtől helyezték be a központba, hol most ez a kitüntető kinevezés érte.

* **Fölmentett vasutasok.** A miskolci kir. ügyészség vádindítványára a btkv. 481. §-ába ütköző büntett elkövetése miatt vád alá helyezett *Ö. Papik* Sándor főellenőrt, *Ixel* Béla irodaaltisztet, *Moravetz* Venczel főkalauzt és *Kálai* János mozdonyvezetőt a kir. törvényszék e hó 10-én megtartott főtárgyalás során a vád alól felmentette. A kir. ügyész a felmentés miatt felebbezést jelentett be.

* **Pályázatunk.** A legutóbbi izgalmas napok hatása alatt nem igen volt kedve a vasutas népnek irodalmi pályázatokban részt venni s ez a körülmény kiirt pályázatunk eddigi eredményén is meglátszik. Hogy alkalmat adjunk mindazoknak, kik pályázni akartak s ezideig munkáikat még nem küldhették be, *pályázatunk határidejét 1904. évi június hó 15-ig meghosszabbítottuk.* A pályázat eredményét július hó 3-iki számunkban tesszük közzé.

* **A vasutasok pótléka.** Hieronymi kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy az 1903-iki költségvetés terhére előirányzott 1.600.000 korona a vasuti alkalmazottak között pótlék gyanánt kiosztassék. Minden tisztviselőre illetményeinek 3 százaléka fog jutni. Az igazgatóságnál serényen dolgoznak a felosztási tervzetten.

* **Házasság.** *Sevesik* Antal, államvasuti hivatalnok e hónap 15-én tartja esküvőjét az erzsébetfalvi plébánia templomban *Rausch* Lujzával.

* **Elítélt vasutasok.** Kassán két napi tárgyalás után a kir. törvényszék a munkabeszüntetésből kifolyólag vád alá helyezett vasutasok ügyében akként ítélte, hogy hivatalos hatalommal való visszaélés büntette miatt *Padkovics* Dusan állomásfelügyelőt és *Lichtenstein* Ármin állomásfelügyelőt *három*, *Szabó* Sándor távirászt és *Lebanovits* Gusztáv irodaaltisztet *két hónapi*, *Gabányi* Lajos,

Mersitz Géza és *Zombory* János hivatalnokokat pedig *egy hónapi fogházra* s valamennyit *hivatalvesztésre* ítélte *Juresó* Gyula mozdonyvezető felmentetett. A kir. ügyész az ítéletben megnyugodott, vádlottak felebbezést jelentettek be.

* **Öngyilkos főkalauz.** Aradról jelentik, hogy ott öngyilkosságot követett el *Bogarrasi* István, az arad-esanádi vasutak nyugalmazott főkalauza. Szívenlőtte magát s azonnal meghalt. Ugyanazzal a revolverrel követte el tettét, amelylyel a fia nemrég főbelőtte magát. Fia után való bánkódásában vált meg az élettől.

* **Sztrájló vasutasok felelősségre vonása.** A rimaszombati kir. törvényszék, mint büntető bíróság felelősségre vonta *Kahle* fűtőházvezető, *Mesko*, *Csizék* és *Odervald* tisztolczi mozdonyvezetőket és *Stojalovszky* likéri állomási felügyelőt a vizsgálóbíró által végzett nyomozat alapján. A fenyítő eljárás a nevezettek ellen a btkönyv 172. és 480. §-ába ütköző izgatás és hivatali kötelesség megtagadásának büntette miatt lett megindítva. A terhelteket dr. *Weinberger* Rezső és dr. *Törköly* József ügyvédek védik.

* **Fizetésemelés a Ksod. vasutnál.** A kassauerbergi vasut tisztviselőinek fizetését még e hó folyamán emelni fogják. Körülbelül e hó 20-ára várható a fizetésrendezési munkálatok elkészülte, mely előreláthatólag minden igényt teljesen ki fog elégíteni — Magát a fizetésjavítást a május hó 31-én tartandó közgyűlésen fogják elhatározni.

* **A vasuti sztrájk és a maganvasutak.** A vasuti sztrájk hatása némileg meglátszik a maganvasutársaságok áprilisi kimutatásában is. Így a Déli Vasutnak a múlt hónapban 85,451 koronával volt nagyobb a bevétele, mint tavaly áprilisban, míg az Osztrák-Magyar Államvasut 124,114 koronával mutat ki kevesebb jövedelmet, mint a múlt esztendő hasonló időszakában. Ez azért van így, mert az Osztrák-Magyar Államvasut a magyar vasuti sztrájk miatt nem kapott összeköttetést, míg a Déli Vasut azért ért el nagyobb bevételt, mert a forgalom oda-terelődött a négy nap alatt.

* **Eltűnt vasuti pénztáros.** A Déli Vasut bécsujhelyi állomásának pénztárosa: *Quartal* Lajos, mint Bécs-Ujhelyből táviratozzák, eltűnt. Pontos, lelkiismeretes hivatalnok volt, jómódu embernek ismerték és így azt hiszik, hogy valamely katasztrófának esett áldozatul. A Déli Vasut igazgatósága bejelentette az esetet a hatóságnál.

* **Műtanrendőri bejárás.** A bánréve ózdi vonal régi Ózd állomásának a rimamuránsalgótarjáni vasműrésztársaság új rendezőpályaudvarával való ideiglenes jellegű összeköttetésének műtanrendőri bejárása a napokban megtartott.

* **Sikkasztó vasuti hivatalnokok.** Krakóból táviratozzák, hogy az északi vasutnál nagy sikkasztásokat fedeztek fel. A sikkasztókat, *Dasinski* és *Wilcek* hivatalnokokat letartóztatták. A sikkasztásokat a podgyáspénztárnál követték el, még pedig olyképen, hogy az utasoknak szóló podgyázelismervényt helyesen állították ki, azonban az ellenőrzésre szolgáló bárczát kisebb összegre töltötték ki. Az igazgatóság még nem készült el a vizsgálattal s így a hiány még nincs megállapítva. A személypénztár vezetőjét, *Polacsinszkit* szintén felfüggesztették állásától.

* **Vasuti szerencsétlenség.** Belgrádból táviratozzák, hogy Ticzivác és St.-Péter között egy tehervonat a töltésről a mélységbe zuhant. Hir szerint sokan súlyosan megsebesültek.

* **Elütötte a közuti vasut.** A kassai közuti vonat elütötte Signarovies Pál 9 éves fiút, ki könnyebb sérülést szenvedett. A gyermek saját esitalanságának volt áldozata. — Ugyanis a vonat előtt a gyermekek átszaladgáltak a sínelen, hogy hősiességüket bizonyítsák. Ez a kis fiú ilyen hancuzás közben megbotlott és ekkor történt az elütetés.

* **A máv. végleges bevételei 1903-ban.** A máv. 1903. évi végleges bevételei közel 4%-kal jobbak, mint az előző évi bevételek. Az eredmény annál kedvezőbb, mert a máv. hálózata egyáltalában nem, a kezelésében álló helyi érdekű vasutak hálózata pedig csak kevésbé szaporodott. A bevétel főtöbblete a személyszállításra esett, mi természetes folyománya a felemelt zónadijszabásnak. A személy és podgyászforgalomból 52.485,560, katonai szállítások után 2.290,210, gyors- és teherárúk szállítása után 155,704,195, különféle bevételek czimén pedig 20.184,517 korona volt a bevétel, a mi összesen 230.664,493 koronára rug. Az 1902. évi eredményhez képest ez az összeg 8.637,437 korona többletet tüntet fel.

* **Borzalmas vasutösszeütközés.** A Britisch avenneuen két gyorsvonat összeütközött. A kocsik kisíklottak, meggyulladtak. — Több koci lezuhant a magas pályáról. Több ember életét veszítette, számosan megsebesültek.

* **Vasuti szerencsétlenség egy viczinálison.**

A szolnok—szentesi viczinális vasuton esütörtökön este egy személyvonat Szajol és Pusztá Fenyő között kisíklott. A baleset következtében *egy utas életét veszítette*, többen pedig súlyosan megsebesültek. A szerencsétlenség helyére dr. *Halász* szolnoki orvos vezetése alatt azonnal segélyvonat indult. A meghalt utasban *Kormos* Arpád jász kun-szolnokmegyei tisztviselőre ismeretek, aki a kunszentmártoni főjegyző fia. A súlyosan sebesültek között vannak *Tóth* Arpádné, szentesi malomtulajdonosnő, akinek mindkét lába eltörtött, továbbá *Kövér* János földbirtokos két fia, akiknek sebeit a helyszínén varrták be. Ezenkívül több utas könnyebb sérülést szenvedett. A szerencsétlenséget hibás váltóállítás okozta.

* **Szerencsétlenség tolatás közben.** Kassán *Varga* Lajos kocsielőtötö tolatás közben a koci elütötte. Bal kezén súlyosan megsebesült.

* **Gőzvasutak átalakítása villamos üzemre.**

A villamosság fejlődésének hatalmas bizonyítékát adja Svédország, hol az összes vasutakat villamos erőre rendezik be. Tudvalevő, hogy a vizezőkben gazdag országban a villamosság előállítása roppant olcsó s ezért több jelentkező cégnek a svéd kormány egy próbavonalat bocsájított rendelkezésére, ahol különböző systemájú motorjaikat kipróbálhatják. Olaszországban még az év folyamán kiépítik a Majland-Vinedigi 265 km. hosszú vonalat, mely a 3 sines vezeték mintájára készül s eddig a Mailand-Verzei vonalon kitűnőnek bizonyult.

* **Egy vasut államosítása.** Tőzsdei körökben az a hir van elterjedve, hogy kormánykörökben komolyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy az aradi és esanádi egyesült vasutakat 1906. január elsejével — a kisajátítási jog életbeléptetésével — államosítsák. A társaság alaptőkéje 25.511,400 korona, vonalainak hossza pedig körülbelül 500 kilométer. Egy másik értesülés éppen ennek ellenkezőjére enged következtetni. E szerint az arad-esanádi vasut ötmillió koronával szándékozik felemelni alaptőkéjét.

* **Pánczélvonatok.** Az orosz-japán háború ismét aktuálisá teszi a pánczélvonatok kérdését. Az orosz közlekedésügyi miniszterium tényleg foglalkozik is a kérdéssel, amennyiben tanulmány tárgyává tette a pánczéllal ellátott vasuti kocsik felhasználását a keleten folyó háborúnál. E terveknél különösen az angol bur háború alkalmával felhasznált ily kocsik körül szerzett tapasztalatokat vették figyelembe. — A pánczélvonatokat Mandzsuriában könnyebb lövegek szállítására, valamint felderítő szolgálatra használná az orosz kormány.

IRODALOM.

Felhívás.

Vasutas kartársaink köréből nap-nap mellett érkezett levél, melyben tanácsért fordultak hozzánk, hogy a vasuti altiszti vizsgához ajánljunk tankönyveket.

A válaszadásnál minden egyes esetben némi lelkifurdalást éreztünk, hogy tanácsunkkal használtunk-e a törekvő kartársnak, hogy az a különféle tankönyvekből ki tudja-e választani a szükséges tanulni valót, nem fecsérli-e idejét olyan dolgok megtanulására, melyek az altiszti vizsgához nem szükségesek, avagy nem hagy-e el olyanokat, amelyeknek nem tudása a sikert egyenesen kizárja?

Ez indított bennünket arra, hogy programunkat — melybe az alkalmazottak szakszerű oktatását is felvettük — ily irányban is kiterjesztve, az 1888. évi 15841. sz. közmunka és közlekedési miniszteri rendeletben foglaltak szoros betartásával „A vasuti altiszti vizsgára készülők kézikönyvét“ összeállítsuk és kiadjuk.

A szükséges anyagot, közelről ismerve az altiszti vizsgarendet és alkalmazkodva azok értelmi képességéhez, a kik e kézikönyvet használni fogják, tisztán és világosan a legjelesebb tanerők könyveiből állítottuk össze és pedig úgy, **hogy mellette tanító külön oktatása teljesen felesleges.**

A kézikönyv **már elhagyta a sajtót** s megrendelhető szerkesztőségünknel.

Ára 3 korona. Szállítjuk utánvéttel vagy 3 kor. 35 fillér összeg előzetes beküldése után ajánlva, portómentesen.

Miskolc, 1904. április hó 30-án.

A „Haladás“

vasuti szak- és szépirodalmi heti lap szerkesztősége.

Innen-onnan.

Habozás.

Iren: Mit busulsz, Hedi?

Hedi: Egy vidám estére hívtak meg ma és nem tudom, elfogadjam-e?

Anyai intés.

Kedves leányom, tisztességes házasság az, amelynél még a legelső babánál is teljes kilencz hónap kell rá, míg a golya megjelenhet.

A praksziszból.

Fiatal orvos: Nagysád, kérem a kezét!

Özv. Balanghyné: Kedves uramöcsém, öreg vagvok már én ahhoz.

Óhaj.

Feleség: Milyen jól áll rajtam ez a Mátyás korabeli ruha. De jó lett volna akkor élnem.

Férj: Csakugyan jó lett volna.

A ritka vendég.

Kohn ur (szomoruan sóhajtja a fürdőkádban): Istenem, milyen hamar elmúlt ez az esztendő! . . .

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Betűtalány.

M	L	$\frac{Y}{V}$

A talány minden megfejtője, ki pontos címét közli s csomagolási és posta díj fejében 50 fillért beküld, jutalmul egy értékes könyvet kap.

Az 50 fillér bélyegjegyekben is beküldhető.

Megfejtési határidő május hó 20. A talány megfejtését május hó 22-iki számunkban fogjuk közölni.

A „Haladás“ 19-ik számában közölt talány helyes megfejtése:

Mosztár. Gyarló. Álmos. Meleg. Nana. Zene.

Magyarország nem volt, hanem lesz.

A 6 helyes megfejtőnek, kik az 50 fillért beküldötték, a jutalomkönyveket kiszolgáltattuk.

Szerkesztői üzenetek.

* **Csarnok** rovatunk mai számunkból térszűke miatt kimaradt.

G. Bella. Vigasz alódjék, ennek meg kellett történnie.

F. Á. Budapest. Spongyát rá! Nem ön az első és nem utolsó, aki csalódott. A mai viszonyok mellett semmin sem lehet esodálkozni

Hivatalnok. Hogy mi lesz a fizetésrendezéssel? Ez olyan nagy kérdés, a mire választ nem adhatunk. Forduljon a próféta szakállához.

R Zoltán. Küldje be a cikket. Ha jó, kiadjuk, de látatlanba nem nyilatkozhatunk.

Itália. A pályázatot meghosszabbítottuk s így a cikkek nem késik el.

Több levélre a jövő számban.

Felelős szerkesztő: **Zsivkovics Antal.**

Van szerencsém becses tudomására hozni, miszerint „Erzsébet“-hez címzett

gyógyszertáramat

a Vörösmarty- és Szirma utca sarkán, (ezelőtt Gordon-utca) megnyitottam.

Midőn kész szolgálatomat felejtve, egyuttal legyen szabad b. figyelmét arra is felhívnom, hogy az **összs vasuti alkalmazó ak részére a gyógyszerek szállítását megkaptam** és annak kiszolgáltatását gyorsan és pontosan eszközölöm s továbbá hogy nálam minden, a gyógyszerészethez tartozó különlegességek is kaphatók, úgy mint:

„**Szt. Antal**“ köszvény és rheuma elleni folyadék. **Ára 70 fillér.**

„**Szt. Antal pastillák**“, mindenféle gyomor baj, felfúvódás, rossz emésztés és étvágytalanság ellen. **Ára 60 fillér.**

„**Tyukszemirtő „Pedin**“,“ biztos hatású szer tyukszem és őrkeményedés ellen, este reggel bekeenni. **Ára 60 fillér.**

„**Erzsébet királyné gyöngyvirág arczserme**“, a szeplő és májfoltokat eltávolítja, az arcz és kéznek habserű színt ad, hatása egészen biztos. **Ára 90 fillér.** Az üres tégely 10 fillérbe visszavéteik. Hozzá

„**Erzsébet gyöngyvirág szappan**“, **Ára 60 fillér.**

„**Peditor**“ biztos szer a lábizzadás, lábszag, kipállás és ebből származó bőrbajok ellen, A test minden részére alkalmazható. **Ára 70 fillér.**

„**Dr. Moore fagybalzsam**“, a fagyos részeket este reggel bekenni, a fájdalmas viszketést megszünteti, hatása biztos **Ára 70 fillér.**

„**Erzsébet k. száj-essentia**“ 20—30 csepp egy pohár vízbe cseppentve az inyhust erősíti és a fogromlást megakadályozza. A szájnak kellemes ízt kölcsönöz. **Ára 70 fillér.**

„**Balassa cseppek**“, étvágytalanság ellen. **Ára 70 fillér.**

„**Magyarhoni balzsam b. pedrő**“ nagy szaktekintélyek által kitünőnek találtatott. **Ára kis doboz 30 fillér, nagy doboz 45 fillér**

„**Erzsébet k. növény fűgpora**“, kis doboz 50 fillér, nagydoboz 1 korona.

Vidékre 2 korona megrendelésnél posta és csomagolás nem számíttatik.

Mély tisztelettel, vagyok alázatos szolgálója

Popovits Antal,

Az „Erzsébet“-hez címzett gyógyszerész tulajdonosa

Sürgőnyezim : Popovits gyógyszerész Miskolcz.

Értesítés!

Értesítjük lapunk olvasó közönségét, hogy a

Vasuti altiszti vizsgára készülők kézikönyvét

a közm. és közlekedési m. kir. miniszter 15841/1888. sz. rendelete alapján összeállítottuk és kiadtuk. *E jelenleg valóban hézagot pótló munka*

már elhagyta a sajtót!

Ára 3 korona.

Miskolcz, 1904. április 30.

A „HALADÁS“ szerkesztősége.

Előfizetések szerkesztőségünkhöz küldendők.

Csak azon készítményeim valódiak, melyek védjeggyemmel vannak ellátva.

K. RÁCZ JENŐ

gyógyszerésznél

MISKOLCZON,

„AZ ARANY SZARVASHOZ” ezimzeti gyógyszerárában

kaphatók 15 év óta közkedveltségnek örvendő alant elősorolt saját készítményei:

1. **Iris virágarczenőcs.** Számos hölgy áldja jó hatását — szeplő és májfolt ellen, arc- és kéz bőrnek helyrehozását, teljesen ártalmatlan szer, az arcot a redőktől kősző korrig megóvjja, egy tégely 1 kor. Hozzá **Iris balsam szappan**, 1 db. ára 70 fill. Hozzá **Vénus arczpor**, fehér, rozsa és érem színekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
 2. **Pyrethro Salicyl szájessentia** néhány cseppel egy szeti szájjal öblögető vízbe, kellemes szájját kölesönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá **(Pyrethro) növény fogpor**, mely a fogakat desiniciálja és fehérré takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszereimet nem használták és fogfájás van, ajánlatik a kítűnő jó hatású **(Pyrethro) sveiszi fog-csepp**. 1 üveg ára 50 fillér.
 3. **Hajerősítő (balsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készítve a hajhullást és fejbőr korpásodást megszünteti, valamint egyéb fejbőr betegségektől megóv és kellemes illattal fogva szívesen alkalmaztatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
 4. **Ráczenő keleti „Balsam bajuszpedrője”** soha meg nem meg nem avasodó, zsirmentes balsamokból készítve, igen kellemes illatu, minden bajszszinhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 fillér. 1 nagy doboz 50 fillér.
 5. **Cannabin** (tyukszem-balsam), biztos hatású és legkényelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és sömörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.
- Forgalomban van és közmegegyezéssel használják a
- Lábizzadás ellen** Salicyl Dermassant port. 1 doboz ára 1 korona.
 - Szőrvesztőnek** Depilatoriumot. 1 üveg 1 korona.
 - Rüh (fűhatka ellen)** Naphtol kenőcs. 1 kis tégely 1 korona, — nagy 3 korona.
 - Kőszvény ellen** I—II. számú Tengeri kőszvény olaj. 1 üveg ára 1 k.
- Ugy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van; kívánatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldetik
- Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva.** A drága külföldi hasonozereket, úgy mennyiségileg, mint minőségileg és olcsóságukkal fölülmúlják; úgy, hogy általános házi szerek gyáránt legjobban alkalmazhatók.

Főraktár: Budapest TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerár, Király-utca 12. szám.

Rendelési cím: **K. Ráczenő** gyógyszerész Miskolczon.

Kiseb rendeléseknél pénz előre beküldéssel jutányosabban jön.